

Kontakt dla mediów:

e-mail: media@parp.gov.pl

Informacja prasowa

Warszawa, 22.08.2023 r.

Rynek pracy w Polsce. Bezrobocie spada, a zarobki idą w górę. Jakie zawody mogą zostać zastąpione przez roboty?

Stopa bezrobocia w Polsce spada i jest jedną z najniższych w Europie. W czerwcu 2023 r. wyniosła ona 5%. Jednocześnie rośnie przeciętne miesięczne wynagrodzenie w sektorze przedsiębiorstw – w czerwcu 2023 r. wyniosło 7335,20 zł. Zawody, które mogą zostać zastąpione przez automatyzację i roboty, stanowią średnio 27% całego zatrudnienia globalnie. Najbardziej zagrożone są miejsca pracy wymagające niskich i średnich kwalifikacji, w tym budownictwo i górnictwo, rolnictwo, rybołówstwo i leśnictwo, a w mniejszym stopniu zawody związane z produkcją i transportem. To tylko niektóre wnioski, które zawarto w kolejnym raporcie Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości „Rynek pracy, edukacja, kompetencje. Aktualne trendy i wyniki badań. Lipiec 2023”.

Raporty z cyklu „Rynek pracy, edukacja, kompetencje” mają przybliżyć czytelnikowi aktualną sytuację na polskim i międzynarodowym rynku pracy – przedstawiają najnowsze wyniki badań w tym zakresie oraz dominujące trendy. Przygotowywane są w ramach projektu pozakonkursowego POWER pt. „Rada Programowa ds. Kompetencji”.

Polska z drugim najniższym bezrobociem w UE

Według danych GUS stopa bezrobocia rejestrowanego w Polsce w czerwcu 2023 r. wyniosła 5,0%. W porównaniu z poprzednim miesiącem spadła o 0,1 p.p., a r/r – o 0,2 p.p. W końcu czerwca 2023 r. w urzędach pracy było zarejestrowanych 783,5 tys. osób. W porównaniu z majem 2023 r. ich liczba spadła o 18,8 tys., tj. o 2,3%, a w porównaniu z czerwcem 2022 r. – o 34,5 tys., tj. o 4,2%. Wśród bezrobotnych przeważały kobiety – 418,7 tys. w porównaniu do 364,88 tys. mężczyzn.

Według danych Eurostatu stopa bezrobocia dla krajów członkowskich UE-27 w maju 2023 r. wyniosła 5,9%, co oznacza spadek o 0,1 p.p. w porównaniu z poprzednim miesiącem i spadek o 0,2 p.p. r/r. Zgodnie z wyliczeniami Labour Force Survey w tym czasie stopa bezrobocia w Polsce wyniosła 2,7%. Lepszy wynik osiągnęły tylko Czechy (2,4%). Najwyższe wskaźniki bezrobocia odnotowano w Hiszpanii (12,7%), Grecji (10,8%) i we Włoszech (7,6%).

Zarobki Polaków w górę

Z danych GUS wynika, że przeciętne miesięczne wynagrodzenie ogółem (brutto) w sektorze przedsiębiorstw w czerwcu 2023 r. wyniosło 7335,2 zł. W porównaniu z majem 2023 r. wzrosło o 2,1%, a w ujęciu rocznym wzrosło aż o 11,9%.

Natomiast przeciętne miesięczne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w czerwcu 2023 r. wyniosło 6524,3 tys. osób i było niższe o 4,9 tys. (0,1%) w porównaniu z majem 2023 r. i wyższe r/r o 16,1 tys. (0,2%).

W I półroczu 2023 r. na portalu Pracuj.pl zamieszczono 454 tys. ofert pracy. 20% z nich dotyczyło sektora sprzedaży, a 12% pochodziło od firm z zakresu finansów i bankowości. 10% ogłoszeń w Pracuj.pl było kierowanych do pracowników fizycznych. W pierwszych sześciu miesiącach 2023 r. najbardziej aktywnie pracowników poszukiwały firmy z branży finansów i bankowości – udział ich ofert wyniósł 12%. Jednocześnie wzrasta liczba kandydatów poszukujących pracy. Liczba aplikacji na oferty pracy w I połowie 2023 r. była o 14% większa niż w analogicznym okresie 2022 r.

Zawody przyszłości

Eksperci Personnel Service przygotowali zestawienie profesji, na które będzie zapotrzebowanie za 5, 10 oraz 15 lat. Ich zdaniem do 2028 r. na popularności zyska pięć zawodów. Rozwój technologii i poszukiwanie zrównoważonych źródeł energii przyczynią się do wzrostu zapotrzebowania na specjalistów od energii odnawialnej. Jednocześnie, w związku z postępującą digitalizacją, będzie rósł popyt na ekspertów ds. cyberbezpieczeństwa. Rozwój technologii genetycznych i biologicznych będzie generował zapotrzebowanie na inżynierów bioinformatyki, odpowiedzialnych za analizę i interpretację danych genetycznych. Pandemia przyczyniła się do popularności nauki zdalnej, co wiąże się z potrzebą zatrudnienia specjalistów ds. edukacji online. Ponadto zmieniający się styl życia i rosnące wyzwania związane ze zdrowiem psychicznym sprawiają, że już teraz brak specjalistów od zdrowia psychicznego, w tym psychologów i psychiatrów, a potrzeby w tym zakresie będą rosły.

W ciągu najbliższych 10 lat rozwój sztucznej inteligencji spowoduje wzrost popytu na specjalistów od sztucznej inteligencji (AI). Będą oni odpowiedzialni za projektowanie, wdrażanie i zarządzanie tą zaawansowaną technologią. Rozwój technologii edycji genów otworzy przed medycyną i innymi dziedzinami nauki nowe możliwości i spowoduje wzrostu popyt na specjalistów w tej dziedzinie. Z kolei stopniowe upowszechnianie kryptowalut i technologii blockchain spowoduje rosnące zapotrzebowanie na ekonomistów kryptowalut. Rozwój technologii produkcji 20 żywności, jak mięso z hodowli komórkowej, doprowadzi do powstania nowych stanowisk pracy, m.in. technologów żywności. Wyzwaniem nadal pozostaną zmiany klimatu i kwestie zrównoważonego rozwoju, dlatego wzrośnie również zapotrzebowanie na specjalistów w tej dziedzinie.

Natomiast za 15 lat kwestie etyczne związane ze sztuczną inteligencją staną się tak skomplikowane i ważne, że zwiększy się popyt na specjalistów od etyki AI. Sztuczna inteligencja już teraz jest zasilana ogromną ilością danych, stąd kuratorzy danych będą na wagę złota. Kluczowym aspektem w dziedzinie klimatu będzie zrozumienie i skuteczne zarządzanie konsekwencjami zmian klimatycznych. W związku z tym, powstanie zapotrzebowanie na specjalistów ds. adaptacji klimatycznej. Również będzie rosnąć popyt na inżynierów biomedycznych, którzy będą odpowiedzialni za projektowanie i wdrażanie terapii

genowych. W miarę postępującej zaawansowanej eksploracji kosmicznej, kluczową rolę będą odgrywać inżynierowie terraformacji, którzy będą uczestniczyli w opracowywaniu i adaptacji zaawansowanych technologii, zapewniających załogom kosmicznym odpowiednią ochronę oraz umożliwiających przystosowanie się do ekstremalnych warunków panujących w przestrzeni kosmicznej.

Pracodawcy chcą zatrudnić nowych pracowników

PARP powołuje się także na raport ManpowerGroup będący analizą planów rekrutacyjnych firm na III kw. 2023 r. Opracowanie przygotowano na podstawie 39 tys. wywiadów z pracodawcami z 41 krajów. Według wyników Barometru ManpowerGroup globalne prognozy zatrudnienia w III kw. 2023 r. pozostają na wysokim poziomie. 43% pracodawców planuje zatrudnić nowych pracowników, 15% – zmniejszyć zatrudnienie, 39% chce utrzymać poziom zatrudnienia na stałym poziomie, a 3% nie określiło planowanych zmian. Ze wszystkich 41 badanych krajów najwyższą prognozę zatrudnienia deklarują pracodawcy z Kostaryki (+41%), Holandii (+39%) i Peru (+38%), natomiast najniższą – z Argentyny (+6%), Słowacji (+10%), Austrii i Włoch (po +11%) oraz Polski i Węgier (po +12%). Po raz ósmy z rzędu najwyższe prognozy netto zatrudnienia odnotowano dla sektora technologii informacyjnych, gdzie 55% pracodawców planuje zwiększenie zatrudnienia.

Płace minimalne w Unii Europejskiej

W raporcie PARP przywołano także publikację Eurofound przedstawiającą coroczny przegląd płac minimalnych w krajach członkowskich Unii Europejskiej. Mediana wzrostu ustawowych płac minimalnych brutto w krajach członkowskich Unii wyniosła 11%, co stanowi wzrost o około 6,0 p.p. w porównaniu z 2022 r. (5% w 2022 r.)

Pomiędzy styczniem 2022 r. a styczniem 2023 r. największy wzrost płacy minimalnej brutto odnotowano na Łotwie (24,0 p.p.; z 500 do 620 euro), w Niemczech (22,2 p.p.: z 1621 do 1981 euro) i Rumunii (17,6 p.p.; z 515 na 606 euro). Natomiast najniższy wzrost stwierdzono na Malcie (5,4 p.p.: z 792 do 835 euro), w Luksemburgu (5,8 p.p.: z 2257 do 2387 euro) oraz Francji (6,6 p.p.: z 1603 do 1709 euro). W Polsce ustawowa płaca minimalna brutto wynosi obecnie 746 euro, co oznacza wzrost o 13,9% w porównaniu z 2022 r. (655 euro w 2022 r.).

Wpływ sztucznej inteligencji (AI) na rynek pracy

Raport przygotowany przez Organizację Współpracy Gospodarczej i Rozwoju wynika, że wskaźnik zatrudnienia w krajach OECD wyniósł w maju 2023 r. o ponad 3,0 p.p. więcej niż przed pandemią (grudzień 2019 r.). Natomiast średnia stopa bezrobocia dla OECD wyniosła w maju 2023 r. 4,8%, czyli o 0,5 p.p. poniżej poziomu sprzed kryzysu.

Firmy dopiero zaczynają wdrażać sztuczną inteligencję, a globalnie wskaźniki jej rozpowszechnienia są nadal niskie. Z danych Eurostatu wynika, że wśród krajów Unii Europejskiej OECD przyjęcie sztucznej inteligencji na poziomie przedsiębiorstwa waha się od 23% w Irlandii, 12% w Finlandii i 11% w Danii do 3% na Węgrzech i Słowenii oraz 2% na Łotwie. Zawody najbardziej zagrożone automatyzacją stanowią średnio 27% całego

zatrudnienia. Wskazuje się, że branże wymagające wysokich kwalifikacji charakteryzują się najniższym ryzykiem automatyzacji. Tym samym najmniej zagrożone są zawody związane z zarządzaniem oraz usługami społecznymi i socjalnymi. Najbardziej zagrożone są miejsca pracy wymagające niskich i średnich kwalifikacji, w tym budownictwo i górnictwo, rolnictwo, rybołówstwo i leśnictwo, a w mniejszym stopniu zawody związane z produkcją i transportem.

[Więcej informacji w raporcie Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości „Rynek pracy, edukacja, kompetencje. Aktualne trendy i wyniki badań. Lipiec 2023”.](#)

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

